

Kulttuurin ja hyvinvoinnin vastuualueen talousarvioehdotus 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2028

KUHY 08.10.2025
747/02.02.00/2025

Valmistelija

Kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja Leif Eriksson puh 040 568 4138 ja controller
Tuulia Monto puh 040 675 7863

Loviisan kaupunginhallitus on 16.6.2025 § 227 hyväksynyt talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteen vuosille 2026–2028. Tavoiteasetanta perustuu kaupunginvaltuuston 15.6.2022 (§ 59) hyväksymään päivitettyyn strategiaan.

Talousarviovuonna 2026 tavoitellaan positiivista tulosta. Vastuualueilta edellytetään edelleen tuottavuutta pysyvästi parantavien ja kustannusten kasvua hillitsevien ratkaisujen löytämistä. Tuottavuuden parantamisella tavoitellaan sitä, että tuotanto kasvaa kustannuksia enemmän. Tavoitteena on, että tuottavuuden lisäämisen avulla Loviisan kaupungin kulut tulevat edelleen pienenemään asiakaspalvelun kuitenkin suuremmin heikentymättä.

Henkilöstösuunnittelun lähtökohtana vuonna 2026 ja vuosina 2027–2028 on kaupunkistrategia ja siinä määritellyt tavoitteet. Henkilöstöresurssien suunnittelun ja käytön tulee tukea kaupungin kilpailukyvyä ja vetovoimaisuuden parantamista. Henkilöstöresurssien suunnittelussa tulee myös huomioida kaupungin tuottamien palveluiden tarve sekä henkilöstömäärä suhteessa asukaslukuun. Toimintatapoja ja työkykyjohtamista tulee kehittää edelleen niin, että henkilöstön työhyvinvointi ja osaamisen vahvistaminen huomioidaan. Vastuualueiden tulee edelleen harkita uuden henkilökunnan rekrytoimista hyvin kriittisesti. Henkilöstön eläkkeelle siirtymisen ja muun vaihtuvuuden varalle vastuualueiden tulee lisäksi laatia suunnitelma siitä, millä muulla tavalla tai millä muulla osaamisella tehtävät voitaisiin järjestää uudelleen ilman, että kaikkiin vapautuviin virkoihin ja tehtäviin jouduttaisiin rekrytoimaan uutta henkilökuntaa.

Talousarvioehdotus sisältää ainoastaan ulkoiset erät. Sisäiset erät budjetoidaan keskitetysti.

Kulttuurin ja hyvinvoinnin vastuualueen toimintakate on **-2 649 100 euroa** vuodelle 2026 talousarviotaamin mukaisesti. Toimintatuotot ovat talousarviossa 2026 kokonaisuudessaan **348 400 euroa**. Ne ovat raamiin nähden 106 100 euroa pienemmät. Syynä tähän on Skapa hankkeen päättymisen kehittämistoiminnan puolella. Vuonna 2023 käynnistyneen hankkeen kokonaistuotot ovat 350 000 e. Talousarviotaami vuodelle 2026 sisälsi hankerahaa 6/2026 asti, mutta ajantasainen tilanne viittaa siihen että vain 10 000 e jää käytettäväksi vuodelle 2026. Exit-suunnitelman mukaisesti toiminta ehdotetaan siirtyväksi Kulttuuripolon muodossa sivistystoimen alle. Tuottopuolen muut avustukset on laskettu tarkasti läpi vastaamaan muun muassa nuorison, liikunnan ja kirjaston saralla käynnissä olevia ja toistuvaisluontoisia hankkeita. Uusia avustuksia vuodelle 2026 ei ole näköpiirissä tällä hetkellä.

Liian korkeita tuotto-odotuksia talousarviotaamin vuokraus- ja maksutuotoissa on kohtuullistettu vastaamaan vuoden 2024 tilinpäätöstä. Kuitenkin edellisvuoden budjettiin 2025 nähden myyntituottojen odotetaan

kasvavan 5 300 e, maksutuottojen 7 500 e ja vuokratuottojen 11 200 e. Vuokratuotoissa näkyy uutena Seurahuoneen vuokraus, josta odotetaan 7 500 e tuottokertymää. Näillä ei kuitenkaan päästä aivan raamin tasolle. Ulkopuolisille vuokrattavien toimitilojen ja liikuntapaikkojen vuokrien ja käyttömaksujen korotuksilla olisi mahdollista kattaa enenevissä määrin kasvavia kuluja.

Toimintakulut ovat talousarviossa 2026 kokonaisuudessaan **-2 997 500 euroa**. Toimintakuluja on korotettu hyvin maltillisesti edellisvuoden budjettiin 2025 nähden, vain -102 300 euroa. Toimintakulut jäävät talousarvioraamasta +106 100 e. Menoraamin alittuminen selittyy sillä, että hankkeisiin tarvittava henkilökunta, palvelut ja tarvikkeet arvioidaan pienemmiksi vuodelle 2026. Kaavaillut lisäykset kulupuolelle vuoden 2025 talousarvioon verrattuna ovat tarkasti mietittyjä ja pohjautuvat toiminnan tarpeisiin. Osa tarpeista on suunniteltu katettavaksi määrärahoilla, jotka vastuualueella on ollut käytettävissä jo aiempina vuosina. Lisäksi kuluissa on pyritty karsimaan pois vähemmän tarpeellisia kuluja ja toimintaa on tehostettu.

Kuluryhmittäin tarkasteltuna talousarviot 2025 ja 2026 eroavat seuraavasti; henkilöstökuluihin 10 000 e, palvelujen ostoihin 36 200 e, aineisiin ja tarvikkeisiin 12 900 e, avustuksiin 5 000 e ja muihin toimintakuluihin 38 300 e lisää määrärahaa.

Kokonaiskulut:

- Henkilöstösuunnitelman mukaisen henkilöstömitoituksen kulut ovat kokonaisuudessaan 1 689 200 euroa (katso liite 2). Henkilöstökuluissa yhteisiä resursseja on kohdistettu hallinnon alle, kun kuluja on aiemmin jaettu muun muassa kulttuurille, kirjastolle ja museolle. Nuorisovaltuuston budjettiin tehdään kokonaisuudessaan 6300 euron korotus vuoden 2025 budjettiin nähden. Korotuksella katetaan kokouspalkkioiden kulut, jotka ovat olleet viime vuosina reilusti budjettia korkeammat säännöllisestä toiminnasta johtuen. Aktiivisuutta tuetaan vuonna 2026 18 000 euron kokonaisbudjetilla.
- Palveluostojen kulut ovat 651 900 euroa. Palvelujen ostoissa on huomioitu korkeammat kulut kulttuuri- ja liikuntapalveluostoihin niin yleisestä kulutason noususta kuin myös kasvavasta tapahtumatarjonnasta johtuen. Korotus edellisvuoden budjettiin nähden on 74 000 euroa, mikä vastaa hyvin vuoden 2024 ja kuluvan vuoden kulutasoa. Aiemmin Skapa-hankkeen kuluihin suunnattua määrärahaa kaavaillaan mahdollistamaan vuonna 2026 realistisemmat tapahtumabudjetit Sibeliuspäiville, Taiteiden yöhön, Picnic on the beach ja Plagen 100-vuotis -tapahtumiin sekä uutena Uusimaa-päivän viettoon Loviisassa.
- Skapa-hankkeen jatkuminen vuonna 2026 osana kaupungin varsinaista toimintaa Kulttuuripolun muodossa johtaa hankkeen ja kulttuuripolun kulujen siirtämiseen sivistystoimelle. Talousarviesitys Kulttuuri ja hyvinvointilautakunnalle sisältää kuitenkin Skapa kulttuuriseteleiden tuomista osaksi kulttuuri- ja hyvinvointipalveluja. Seteleillä tuetaan lasten vapaa-ajan harrastustoimintaa. Arvio kulusta vuodelle 2026 on 18 000 e, kun taas hankkeen aikaisia myönnettyjä seteleitä on ollut 22 100 e per vuosi. Nämä seteleiden kulut näkyvät myös osana kulttuuri- ja liikuntapalvelujen ostoja.
- Palveluostoissa on myös korotettu merkittävästi ohjelmalisensseihin ja ohjelmistoihin varattua määrärahaa. Korotus on 27 400 euroa, josta

suurin osa on varautumista toteumien mukaiseen kulutasoon vuonna 2026. Kuitenkin lisäyksenä hyvinvointipalvelujen alla varataan määrärahaa 5300 euroa Commuappin käyttöönottoon ja markkinointiin. Lisäksi museon toiminnassa varataan 5000 euroa taideteosten konservointiin asiantuntijapalkkioiden muodossa.

- Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat -192 300 euroa. Kirjaston puolella kirjabudjetti on palautettu vuoden 2023 tasolle, sillä viime vuosina määrärahoilla on mahdollistettu yksi lisäresurssi oppisopimuksen muodossa. Vuonna 2026 tämä resurssi on osana pääkirjaston vakituista henkilöstöä henkilöstömitoituksen mukaisesti. Kirjastoissa ja muillakin toiminnan aloilla varataan tarpeen mukaan määrärahaa pienempiin kalusto-ostoihin, kuten lähikirjastojen kirjahyllyihin vuonna 2026.
- Avustukset ovat -186 500 euroa. Niistä liikunnan möynnettäväksi suunnitellaan 63 500 e, nuorisolle 31 000 e, kulttuurille 75 000 e ja 17 000 e hyvinvointipalveluille. Kulttuurin avustuksista 12 000 e on korvamerkitty Saltfestille ja 10 000 e Loviisan vierasateljeelle.
- Muihin toimintakuluihin varataan -277 600 euroa. Pääkirjaston vuokratulujen kasvu vuodelle 2026 verrattuna vuoden 2025 budjettiin on uuden sopimuskauden 1.9.2025 ja lisätilojen myötä 22 200 euroa. Tilojen vuokratuloissa on myös yleisesti huomioitu vuosittaiset hintojen korotukset. Lisäksi henkilöstön työvälineiden leasingkuluissa on varauduttu vuoden 2024 tilinpäätöksen ja kuluvan vuoden 2025 toteumien perusteella nykyiseen kulutasoon. Tämä tarkoittaa vuoden 2025 budjettiin verrattuna kululisäystä 11 100 euroa.

Yksiköiden ja kustannuspaikkojen väliset muutokset näkee tarkemmin kustannuspaikkakohtaisesta liitteestä (katso oheismateriaali 4).

Kehittämispuolen kulut on laskettu tuottopuolen mukaisesti tiedossa olevien hankkeiden pohjalta. Edv talousarvioon 2025 nähden alijäämä kasvaa 62 500 euroa, sillä vuodelle 2025 laadittu budjetti on 14 000 e ylijäämäinen. Tämä ei kuitenkaan käytännössä ole mahdollista, koska liikunnan, kirjaston ja nuorison hankkeet edellyttävät omarahoitusosuuden, mikä näkyy alijäämänä hankkeilla. Poikkeuksen tähän muodostaa kulttuurin Skapa-hanke jossa 100 % kuluista katetaan avustuksella. Näin ollen vuodelle 2026 budjetoitu alijäämä on -48 500 e. Se jää kaupungin katettavaksi, kun ulkopuolista rahoitusta kertyy 73 900 e. Tällöin realistisesti lasketut kulut hankkeilla ovat -122 400 e. Rahoitus kattaa yli 60 % toimintakuluista. Vertailun vuoksi kehittämistoiminnan (sis. kirjastojen oman kustannuspaikan) alijäämä oli tilinpäätöksessä 2024 -64 800 euroa.

Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden vastuualueen talousarvioehdotus

Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden vastuualueeseen kuuluvat liikunta-, nuoriso-, museo-, kulttuuri- ja kirjastopalvelut sekä kaupungin hyvinvointityö.

	TP 2024 (sis. org. muutos)	TA 2025 (sis. org. muutos)	TAE 2026	Erotus Raami- TAE26
Tulot, €	583 258	394 500	348 400	-106 100
Menot, €	-2 767 690	-2 895 174	-2 997 524	106 123
Toimintakate, €	-2 184 432	-2 500 674	-2 649 124	23

Liitteet:

1. Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden vastuualueen talousarvioehdotus
2. Henkilöstösuunnitelma
3. Investointisuunnitelma

Oheismateriaali:

4. Yksityiskohtaisempi talousarvion valmisteluraportti KUHY
5. Talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohe 2026-2028
6. Budjettiehdotukset 2026 kulttuuripolulle taidekasvatukseen

Esittelijä

Kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja Leif Eriksson

Ehdotus

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy talousarvioehdotuksen 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028.

Päätös